

Německo

Spolková republika Německo /
Bundesrepublik Deutschland

1 Základní informace

1.1 Obecné informace

Rozloha	357 021 km ²	
Obyvatelstvo (mil.)	82,491	
Hlavní město	Berlín / Berlin	
Jazyk	němčina	
Měna	Euro / EUR	
Výše HDP na osobu	31.950 USD (2006)	Srovnání (HDP ČR = 1) 1,45
Telefonní předvolba	+ 49	
Internetová doména	.de	

Zdroj: OECD, CIA. Detailní definice ukazatelů viz příloha 1.

1.2 Ekonomický vývoj

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Růst HDP (%)	-0,2	-0,3	1,1	0,8	3,0	2,6	1,8
Inflace (%)	1,4	1,0	1,8	1,9	1,4	3,1	
Nezaměstnanost (%)	8,4	9,3	9,8	10,7	9,8	8,4	
Kurs EUR/CZK	30,25	32,45	31,83	29,33	28,24	27,73	24,80

Zdroj údajů: Eurostat, ČNB. Detailní definice ukazatelů viz příloha 1.

2 Právní formy podnikání

Přehled právních forem

Německý název	Nejbližší český ekvivalent	Poznámky, popis
<i>Gesellschaft mit beschränkter Haftung (GmbH)</i>	Společnost s ručením omezeným	Minimální základní kapitál je 25.000 EUR. Min. počet zakladatelů: 1. Minimální vklad společníka je 100 EUR, ručení omezeno výší základního kapitálu, povinně se zapisuje do obchodního rejstříku. Před zápisem do obchodního rejstříku společnost s r. o. (<i>GmbH</i>) jako právnická osoba ještě neexistuje. Teprve v okamžiku notářského ověření společenské smlouvy vzniká „společnost s r.o. v založení“ (<i>GmbH i. G.</i> německy <i>GmbH in Gründung</i>). Od této chvíle je možno ohlásit živnost s označením <i>GmbH i. G.</i> (tzv. předspolečnost). Teprve zápisem do obchodního rejstříku a existencí výpisu z OR zaniká dodatek i.G. a společníci ručí jen do výše svých vkladů. Tuto změnu je nutno v ohlášení živnosti oznámit.
<i>Aktiengesellschaft (AG)</i>	Akciová společnost	Minimální základní kapitál je 50.000 EUR. Min. počet zakladatelů: 1. Ručení omezené, povinně se zapisuje do obchodního rejstříku. Min. 5 % z ročního zisku musí být ročně vkládáno do zákonného rezervního fondu a to do chvíle, kdy jeho hodnota dosáhne 10 % základního kapitálu.
<i>Kleinunternehmer (Kleingewerbetreibender)</i>	Malý živnostenský podnik	Tuto formu podniku je možné použít v případě, kdy je obrát podniku v roce založení maximálně 17.500 EUR a v následujících letech ročně max. 50.000 EUR. Není požadován minimální kapitál, ručení je neomezené, nezapisuje se do obchodního rejstříku.
<i>Einzelunternehmen</i>	Podnikatel (OSVČ)	Není požadován minimální kapitál, neomezené ručení, povinně se zapisuje do obchodního rejstříku.

Německý název	Nejbližší český ekvivalent	Poznámky, popis
<i>Gesellschaft bürgerlichen Rechts (GbR)</i>	Není ekvivalent	Sdružení charakteru podle občanského práva (<i>Bürgerlichen Gesetzblatt</i>), minimálně dva společníci, kteří mají společný vlastní kapitál nebo podnikatelský záměr, není požadován minimální kapitál, neomezené ručení, nezapisuje se do obchodního rejstříku. Tato právní forma je často používána nejen malými podniky, ale i většími v případě např. joint ventures apod.
<i>Gesellschaft mit beschränkter Haftung und Complementär Kommanditgesellschaft (GmbH Co. KG)</i>	Není ekvivalent	Není požadován minimální kapitál, ručení je omezené, povinně se zapisuje do obchodního rejstříku. Spojení s.r.o. s komanditní společností vhodné pro podnikatele, kteří chtějí formu komanditní společnosti, ale neomezené ručení je pro ně příliš riskantní.
<i>Offene Handelsgesellschaft (OHG)</i>	Veřejná obchodní společnost	Obdoba české v. o. s.
<i>Kommanditgesellschaft (KG)</i>	Komanditní společnost	Obdoba české k. s.

Zdroj: Wikipedia.org, www.icl-directory.com, EUROPEAN COMMISSION — RESEARCH DIRECTORATE-GENERAL

2.1 Založení společnosti s ručením omezeným

Délka procesu založení: 16 dní

Náklady na založení: cca 250 EUR

Krok	Činnost	Náklady	Trvání	Místo, dotčená instituce
1.	Schválení jména společnosti na místní průmyslové a obchodní komoře. Seznam místních komor je možno nalézt na stránkách http://www.ihk.de/ pomocí nástroje IHK-Finder.	zdarma	1 den	Industrie- und Handelskammer
2.	Notářské ověření zakládací smlouvy a stanov společnosti, výše poplatků se odvíjí od hodnoty základního kapitálu.	84 EUR (podle výše základního kapitálu ¹)	1 den	notář

Krok	Činnost	Náklady	Trvání	Místo, dotčená instituce
3.	Otevření bankovního účtu a vklad splaceného kapitálu společnosti, min. 1/4 kapitálu (tedy 12.500 EUR) musí být splacena předem.	zdarma	1 den	libovolná banka
4.	Podání žádosti o registraci do obchodního rejstříku (<i>Handelsregister</i>) a její úschova u místního soudu a oznámení o založení společnosti v místních novinách.	1/2 odvedených poplatků při kroku 2. + 100-150 EUR místní soud + 50 EUR oznámení	10 dní	<i>Handelsregister</i>
5.	Ohlášení místnímu živnostenskému úřadu (<i>Gewerbeamt</i>), některé druhy podnikání, např. hostinská a restaurační činnost, makléři, apod. musí žádat o povolení živnosti. Živnostenský úřad vydá živnostenský list (<i>Gewerbeschein</i>) a informuje o ohlášení živnosti další instituce.	31 EUR	3 dny	<i>Gewerbeamt</i>
6.	Registrace u profesní komory – řemesla vyjmenovaná v zákoně o řemeslech, resp. řemeslníci musí být povinně členy místní komory řemesel (<i>Handwerkskammer</i>). Některá povolání, jako např. farmaceuti, architekti apod., musí být členy zvláštní profesní komory, pro více informací kontaktujte obchodní komoru.	zdarma	1 den ²	<i>Handwerkskammer</i>
7.	Ohlášení na místním úřadu práce (<i>Arbeitsamt</i>) – podnikatel resp. zaměstnavatel potřebuje tzv. podnikové číslo, jakmile zaměstná nějakou osobu jako zaměstnance. Toto podnikové číslo přidělí (telefonicky) úřad práce.	zdarma	1 den ²	<i>Arbeitsamt</i>
8.	Registrace ke zdravotnímu a sociálnímu zabezpečení zaměstnanců u místní nemocenské pokladny (<i>Allgemeine Ortskrankenkasse</i> – AOK).	zdarma	1 den ²	AOK
9.	Registrace k platbě daní – musí být provedena na daňovém úřadě do měsíce od zahájení činnosti podniku	zdarma	1 den ²	<i>Steuerbehörde</i>

Krok	Činnost	Náklady	Trvání	Místo, dotčená instituce
------	---------	---------	--------	--------------------------

Zdroj: WB

1 V případě základního kapitálu nepřesahujícího 1.000 EUR je poplatek stanoven na 10 EUR. V případě kapitálu v rozmezí 1.000 – 5.000 EUR se za každých 1.000 EUR poplatek zvyšuje o 8 EUR. V případě kapitálu v rozmezí 5.000 – 50.000 EUR se za každých 3.000 EUR poplatek zvyšuje o 6 EUR. V případě kapitálu v rozmezí 10.000 – 50.000.000 EUR se za každých 10.000 EUR poplatek zvyšuje o 15 EUR. (Tyto sazby jsou společné pro všechny typy společností.) Pro náš případ je kalkulováno se základním kapitálem ve výši 25.000 EUR.

2 Probíhá současně s krokem číslo 5.

Všem zájemcům o založení podniku v Německu jednoznačně doporučujeme konzultovat proces založení konkrétního podniku s příslušnou regionální obchodní a průmyslovou komorou (IHK), na <http://www.ihk.de/> lze pomocí nástroje IHK-Finder nalézt jejich seznam. IHK poskytuje tyto informace bezplatně. Dále doporučujeme spolupráci s právníkem a daňovým poradcem, kteří jsou obeznámeni s platnou legislativou v dané spolkové zemi.

2.2 Registrace OSVČ

Podniku jednotlivce se týkají paragrafy § 17 – 37 německého obchodního zákoníku. Podnikatel plně ručí za závazky společnosti, a to celým svým majetkem. Registrace podniku jednotlivce se provádí na místním živnostenském úřadě (*Gewerbeamt*), některé druhy podnikání, např. hostinská a restaurační činnost, makléři, apod. musí žádat o povolení živnosti. Při založení podniku jednotlivce se odvádí registrační poplatek ve výši 50 EUR.

Zápis do obchodního rejstříku je nutný až po překročení stanovené hranice obrátu, příjmu, majetku podniku nebo počtu zaměstnanců. V určitých případech může být zápis do obchodního rejstříku povinný. Jméno společnosti musí obsahovat celé jméno vlastníka, pokud je ale podnik jednotlivce zapsán v obchodním rejstříku, jsou možné i jiné názvy podniku. Podmínkou je užití zkratky e. K.

Příjmy podniku jednotlivce podléhají dani z příjmu fyzických osob, viz. Daňový systém.

2.3 Založení pobočky nebo kanceláře

V Německu je možné založit reprezentační kancelář, která ale nemá právní subjektivitu, nesmí uzavírat obchodní transakce a je tak využitelná zejména pro reklamu a marketing. Je také možno zřídit nesamostatnou pobočku bez vlastního účetnictví. Tato pobočka nemusí být nahlášena na obchodním rejstříku a stačí pouze zápis u živnostenského úřadu.

Je možno založit také samostatnou pobočku, která musí být podobně jako samostatný podnik nahlášena v obchodním rejstříku a u místního úřadu. Pobočka není samostatnou právní osobou a je pokládána za součást mateřské firmy.

Pobočky podléhají dani z příjmu právnických osob (*Körperschaftsteuer*) stejně jako jiné podniky v Německu, viz. Daňový systém.

3 Daňový systém

Daňový systém v Německu je velmi komplikovaný. Proto doporučujeme se před zahájením podnikatelské činnosti v Německu poradit se s daňovým poradcem.

Vybírané daně na krytí veřejných výdajů se dělí na tři národní úrovně (spolkové daně, zemské daně a obecní daně a přirážky). Výnos z některých daní se následně ještě přerozděluje mezi tyto skupiny. Vedle tří národních úrovní existuje ještě úroveň čtvrtá, Evropská unie.

Informace o jednotlivých daních a jejich sazbách lze najít např. na

<http://www.invest-in-germany.com/homepage/business-guide-to-germany/the-tax-system/>

3.1 Přímé daně

Daň z příjmu fyzických osob (*Einkommensteuer*)

V Německu jsou v současné době příjmy fyzických osob zdaňovány takto:

Zdanitelný příjem (EUR) / rok	Daňová sazba (%)
Do 7,664 EUR	0
7.665 – 12.739 EUR	15 – 23,97
12.740 – 52.151 EUR	23,97 – 42
52.152 – 250.000 EUR	42
250.001 EUR a více	45

Daň solidarity (*Solidaritätszuschlag*)

Od roku 1995 jak právnické tak fyzické osoby v Německu odvádějí 5,5 % z objemu odváděných daní z příjmu právnických., resp. fyzických osob v podobě daně solidarity.

Daň z příjmu právnických osob (*Körperschaftsteuer*)

Po daňové reformě byla sazba daně z příjmu právnických osob snížena z původních 25 % na současných 15 %.

Pozn. Reálné zdanění příjmů právnických osob v Německu se tak po započtení daně solidarity zvyšuje na 15,825 %.

Živnostenská daň (*Gewerbesteuer*)

Všechny právnické osoby v Německu, resp. jejich zdanitelné příjmy podléhají živnostenské dani. Ta se skládá ze dvou částí: ze zákonem stanovené sazby (v současné době je to 3,5 %) a také z přírážky stanovené místním obecním úřadem. Po přírážce obecního úřadu se sazba daně pohybuje okolo 14 – 17 %. Tato daň představuje hlavní složku příjmů obcí.

Daň z nemovitosti (*Liegenschaftsteuer / Immobiliensteuer*)

Každý, kdo na území Německa vlastní nemovitost, podléhá této dani. Vládou je sazba stanovena na 0,35 % hodnoty nemovitosti, tato sazba se ale dále násobí koeficientem stanoveným místním obecním úřadem, reálné výše sazby se tak pohybuje od 0,98 % — do 2,84 %.

Daň z převodu nemovitostí (*Grundwerbsteuer*)

Pokud hodnota převáděné či prodávané nemovitosti převyšuje 2.500 EUR, je na hodnotu dané nemovitosti uvalena daň z převodu ve výši 3,5 %.

Dědická a darovací daň je stanovena na 7 — 50 % podle míry příbuzenského vztahu mezi zůstavitelem a dědicem, resp. dárce a obdarovaným.

Církevní daň (*Kirchensteuer*)

Sazba daně se pohybuje od 8 – 9 % z odvodu daně z příjmu fyzických osob. Pokud si nepřejete tuto daň odvádět, stačí nebýt přihlášen u některé z německých církví (obvykle katolické či protestantské).

3.2 Nepřímé daně

DPH (*Umsatzsteuer / Mehrwertsteuer*)

DPH je v Německu uvalována ve dvou sazbách. Standardní sazba je stanovena na 19 %. Snížená 7% sazba se vztahuje na zboží a služby denní jako potřeby jako jsou potraviny, noviny nebo veřejná doprava. Bankovní služby nebo zdravotní služby jsou od DPH osvobozeny. Povinnost k registraci k DPH vzniká v okamžiku, kdy obrat v předchozím roce převýšil 17.500 EUR nebo očekávaný obrat v roce současném převyšuje 50.000 EUR. Daňové přiznání se podává elektronicky pomocí programu ELSTER.

Důležité pojmy:

Umsatzsteuer – daň z obratu (DPH) na výstupu (při prodeji)

Vorsteuer – daň z obratu (DPH) na vstupu (při nákupu)

Einfuhrsteuer – daň vybíraná při dovozu ze zemí mimo EU, tzv. dovozní daň.

Spotřební daně (*Verbrauchssteuer*)

Spotřební daně jsou v Německu uvaleny na benzín, těžká paliva a jiné energetické produkty, také na tabákové výrobky, pivo, víno a kávu.

3.3 Daňové povinnosti podniku jednotlivce

Příjmu podniku jednotlivce podléhají dani z příjmu fyzických osob. Od roku 2007 mají OSVČ povinnost se zaregistrovat k odvodu zdravotního pojištění. Sazba zdravotního pojištění se pohybuje okolo 14,25 %, záleží na dané pojišťovně. Mezi poskytovateli zdravotního pojištění probíhá v Německu konkurenční boj, je tak dobré prostudovat nabídky jednotlivých společností.

4 Zvyklosti pracovního trhu

Pracovní smlouva může být uzavřena písemně i ústně.

Pracovní smlouva obsahuje tyto náležitosti:

- jméno a adresa zaměstnavatele a zaměstnance
- doba, na kterou je pracovní smlouva uzavřena
- délka zkušební doby
- místo výkonu práce
- povaha práce
- mzda, délka dovolené, apod.

4.1 Regulace pracovního trhu

Oblast	Německá praxe
Zkušební doba	Zkušební doba činí maximálně 6 měsíců, během této doby platí výpovědní lhůta o délce 14 dní.
Pracovní doba	Průměrná pracovní doba činí 38 — 40 hodin týdně. Obvykle pracovní doba nepřekračuje 8 hodin denně. Po 6 odpracovaných hodinách má zaměstnanec nárok na přestávku, a to minimálně v trvání 30 minut. Mezi dvěma pracovními dny musí být poskytnuta přestávka v min. trvání 11 hodin. Čas přestávky není součástí pracovní doby.
Placená dovolená	Minimální zákonná dovolená činí 24 dní za rok. Kolektivní smlouvy obvykle stanovují dovolenou pro zaměstnance na 30 dní ročně.
Výpovědní lhůty	Aby mohl být předčasně ukončen pracovní poměr se zaměstnancem, je vždy potřebný kvalifikovaný důvod platný pro výpověď. Zákonná výpovědní lhůta (po uplynutí zkušební doby), kterou musí zaměstnavatel i zaměstnanec dodržet, je minimálně 4 týdny. V případě, kdy zaměstnanec pracuje pro daného zaměstnavatele déle než 20 let, výpovědní lhůta se prodlužuje až na 7 měsíců. Podle doby trvání stávajícího pracovního poměru mohou být výpovědní lhůty delší. V Německu požívá ochrany před výpovědí každý zaměstnanec, pokud: <ul style="list-style-type: none"> • je v pracovním poměru déle než 6 měsíců; • pracuje v podniku, který zaměstnává více než 10 zaměstnanců. Zvláštní ochrana před výpovědí platí pro následující skupiny osob: <ul style="list-style-type: none"> • těžce tělesně postižení; • těhotné ženy a ženy v šestinedělí (ochrana matek); • zaměstnanci/zaměstnankyně po dobu rodičovské dovolené; • odvedenci k vojenské službě a na cvičení; • členové podnikových/závodních rad; • učňové (výchova k povolání).

Oblast Německá praxe

Další ustanovení V Německu není zákonem stanovena výše minimální mzdy, její výše je v kompetenci kolektivního vyjednávání.

Zdroj: EURES

4.2 Odvody za zaměstnance

V Německu odvádí zaměstnavatel za zaměstnance tyto příspěvky:

- Zdravotní pojištění (*Krankenversicherung*)
- Pojištění pro případ nezaměstnanosti (*Arbeitslosenversicherung*)
- Penzijní pojištění (*Rentenversicherung*)
- Pojištění pro případ ošetrovatelské péče (*Pflegeversicherung*)

V celkovém úhrnu se odvody zaměstnavatele pohybují okolo 50 % ze mzdy zaměstnance.

Zaměstnanci jsou sráženy následující odvody:

Odvod:	Sazba (%)	Do výše mzdy
Penzijní pojištění	9,95%	5.300 EUR ¹
Zdravotní pojištění	7,85% ²	3.600 EUR
Pojištění pro případ nezaměstnanosti	1,65%	5.300 EUR ¹
Pojištění pro případ invalidity	0,85 — 1,1 % ³	3.600 EUR
Celkem	20,3 — 20,55	

¹ Pro nové spolkové země je stanovena hranice 4.500 EUR.

² Uvedená sazba je průměrem, přesná výše zaleží na dané pojišťovně.

³ V Sasku platí sazba ve výši 1,35 – 1,6 %.

5 Užitečné kontakty

Spolkové ministerstvo financí (*Bundesfinanzministerium*)

Web: <http://www.bundesfinanzministerium.de>

Ministerstvo financí v Berlíně

Wilhelmstraße 97

Postanschrift: 11016 Berlin

Tel.: 03018 / 682 — 0

Fax: 03018 / 682 — 32 60

Ministerstvo financí v Bonnu

Graurheindorfer Straße 108

53117 Bonn

Tel.: 03018 / 682 — 0

Fax: 03018 / 682 — 44 20

Průmyslová a obchodní komora (*Industrie- und Handelskammer – IHK*)

Breite Straße 29

10178 Berlin

Tel: ++49 (0) 30 20 30 8 – 0

Fax: ++49 (0) 30 20 30 8 – 10 00

Web: <http://www.ihk.de>

Řemeslnické komory (*Handwerkskammer*)

<http://www.handwerkskammer.de/>

Spolkové ministerstvo hospodářství a technologie

(*Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie*)

Scharnhorststr. 34-37

10115 Berlin

Tel: +49 (0) 30 18 615 0

Fax: +49 (0) 30 18 615 7010

Web: <http://www.bmwi.de>

Spolkové ministerstvo zdravotnictví a sociálních věcí

(Bundesministerium für Arbeit und Soziales)

Wilhelmstraße 49

10117 Berlin

Tel: 03018 527-0

Fax: 03018 527-1830

E-Mail: info@bmas.bund.de

Web: <http://www.bmas.de/portal/16702/startseite.html>

Handelsregister

(Obchodní rejstřík)

<http://www.handelsregister.de>

Všeobecná nemocenská pokladna (*Allgemeine Ortskrankenkasse – AOK*)

Kontakt na místní nemocenské pokladny: <http://www.aok.de/bundesweit/aok-kontakt-2660.php>

6 Další informace

6.1 Anglicky

Doing business

<http://www.doingbusiness.org/>

Invest in Germany

<http://www.invest-in-germany.de/en>

Příručka o podnikání v Německu od společnosti Deloitte:

http://www.deloitte.com/dtt/cda/doc/content/dtt_tax_guide_germany%281%29.pdf

Stručný výklad daňového systému v Německu od společnosti Deloitte:

http://www.deloitte.com/dtt/cda/doc/content/dtt_tax_highlight_germany_123107.pdf

Příručka o podnikání v Německu od společnosti UHY:

http://www.uhy.com/media/PDFs/doing_business_guides/Doing%20Business%20in%20Germany.pdf

6.2 Česky

Envyklopedie MZV

<http://www.mzv.cz/wwwo/mzv/encyklop.asp>

Velvyslanectví České republiky v Berlíně

Wilhelmstrasse 44

10 117 Berlín

Tel: 004930/226380, 22638140

Fax: 004930/2294033

Email: berlin@embassy.mzv.cz

Web: www.mzv.cz/berlin

Generální konzulát České republiky v Drážďanech

Erna-Berger-Strasse

01097 Dresden

Tel: 0049351/655670, 0049351/6556711

Fax: 0049351/8032500

Email: dresden@embassy.mzv.czWeb: www.mzv.cz/dresden**Seznam všech zastoupení ČR v Německu:**<http://www.mzv.cz/wwwo/mzv/zu.asp?StaID={F2AA84FD-B9A7-4200-A917-0FA2DA08DDF4}&show=0>**Německé velvyslanectví v Praze**

Vlašská 19

118 01 Praha 1

tel: +420 257 113 111, 257 531 481

fax: +420 257 534 056

Email: ZReg@Prag.auswaertiges-amt.deWeb: <http://www.deutsche-botschaft.cz>**BusinessInfo.cz**<http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/nemecko/1000636/>**Životní a pracovní podmínky v Německu**http://portal.mpsv.cz/eures/prace_v_eu/zeme/nemecko

Tento soubor vznikl jako součást projektu Aktualizovaná a rozšířená pravidla pro volný pohyb služeb a svobodu usazování v EU, ve spolupráci Svazu obchodu a cestovního ruchu České republiky a expertů z Centra pro regionální rozvoj ČR – Enterprise Europe Network (dříve Euro Info Centra Praha). Projekt byl podpořen odborem informování o evropských záležitostech Úřadu vlády České republiky. Publikace je rovněž k dispozici na vládním informačním portálu o EU <http://www.euroskop.cz> a v síti regionálních Eurocenter ve všech krajských městech.

Kolektiv autorů: Ing. Kateřina Joklová, Ing. Vladimír Kváča, Ph.D., Jana Kváčová, RNDr. Jitka Ryšavá, Bc. Jiří Šourek.

Tento soubor může být rozmnožován elektronicky nebo tiskem pouze v kompletní a nezměněné podobě a rozšiřován pouze bezúplatně. Nejnovější verzi tohoto souboru naleznete na stránkách Svazu obchodu a cestovního ruchu České republiky – <http://www.socr.cz> – v kategorii aktivity, v podkategorii publikace.

Toto je verze ze září 2008.

EUROSKOP.CZ